

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 4. července 2024
č. j. MSP-590/2023-ODKA-SPZ/7
Počet listů: 2
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. D. P. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 12 T 77/2016

Podle § 266 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), podávám ve prospěch obv. D. P.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 25. 4. 2018, č. j. 12 T 77/2016-742.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

- 1 Rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 2. 2017, č. j. 12 T 77/2016-605, byl D. P. uznán vinným ze spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle ust. § 199 odst. 1, 2 písm. d) tr. zákoníku, zločinu vydírání podle ust. § 175 odst. 1, 2 písm. e) trestního zákoníku (dále jen tr. zákoník) a zločinu týrání svěřené osoby podle ust. § 198 odst. 1, 2 písm. b), d) tr. zákoníku a odsouzen podle ust. § 198 odst. 2 tr. zákoníku za použití ust. § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 let, podle ust. § 56 odst. 2 písm. b) tr. řádu byl zařazen pro účely výkonu trestu do věznice s dozorem.

- 2 Podle ust. § 228 odst. 1 trestního řádu (dále jen tr. řád) byl zavázán k povinnosti zaplatit na náhradě nemajetkové újmy pošk. M. P., částku ve výši 10 586,80 Kč z titulu náhrady nemajetkové újmy při ublížení na zdraví a částku 50 000 Kč z titulu náhrady nemajetkové újmy v podobě fyzických a duševních útrap. Podle ust. § 229 odst. 2 tr. řádu byla pošk. M. P. odkázána se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.
- 3 Proti předmětnému rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 2. 2017, č. j. 12 T 77/2016-605, si D. P. v zákonné lhůtě podal odvolání.
- 4 O podaném odvolání rozhodoval Krajský soud v Ostravě ve veřejném zasedání, a to dne 25. 4. 2017, přičemž usnesením pod sp. zn. 6 To 126/2017 rozhodl tak, že odvolání D. P. podle ust. § 256 tr. řádu zamítl.

Napadené rozhodnutí

- 5 Následně byla usnesením Okresního soudu v Ostravě ze dne 25. 4. 2018, č. j. 12 T 77/2016-742, D. P. uložena podle § 155 odst. 5 tr. řádu povinnost nahradit státu náklady zmocněnce pošk. M. P., a to Mgr. H. M., advokátce, a to ve výši 26 528 Kč.
- 6 Toto usnesení nabylo právní moci dne 15. 5. 2018.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 7 Podle ust. § 152 odst. 1 tr. řádu, ve znění účinném do 30. 9. 2020, platilo: „*Byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu: náklady spojené s výkonem vazby, odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou, náklady spojené s využitím elektronického kontrolního systému při podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a přímé hrazení vazby, náklady spojené s výkonem trestu odnětí svobody a s výkonem trestu domácího vězení a paušální částkou ostatní náklady, jež nese stát.*“
- 8 Podle ust. § 153 odst. 1 tr. řádu, ve znění účinném do 30. 9. 2020, platilo: „*Kdo podal zcela bezvysledně dovolání nebo návrh na obnovu řízení, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem. Dále je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje obhájci, pokud byl v souvislosti s takovým návrhem ustanoven, ledaže obviněný má nárok na obhajobu bezplatnou nebo na obhajobu za sníženou odměnu.*“
- 9 Podle ust. § 155 odst. 5 tr. řádu, ve znění účinném do 30. 9. 2020, platilo: „*O povinnosti odsouzeného hradit státu náklady vzniklé ustanovením zmocněnce poškozenému a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu 1. stupně i bez návrhu.*“

Posouzení předmětné věci

- 10 Z nálezu pléna Ústavního soudu ČR ze dne 9. 2. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 86/20, vyplývá, že: „*podle právní úpravy účinné do 30. 9. 2020 se ust. § 155 odst. 1 tr. řádu věnovalo rozhodování o povinnosti odsouzeného uložené v ust. § 152 odst. 1 písm. a), b), c) tr. řádu, ust. § 155 odst. 2 tr. řádu se věnovalo povinnosti uložené v ust. § 152 odst. 1 písm. d) tr. řádu, ust. § 155 odst. 3 tr. řádu se věnovalo povinnosti uložené v ust. § 152 odst. 1 písm. c) tr. řádu u odsouzeného, který byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, ust. § 155 odst. 4 tr. řádu se vztahovalo k ust. § 154 tr. řádu, který se týká vztahu poškozeného a odsouzeného, nikoli tedy*

*nákladů státu, a konečně ust. § 155 odst. 5 tr. řádu upravovalo proces rozhodování o povinnosti, kterou však podle výslovného znění tr. řádu nese stát. Povinnost odsouzeného i tyto náklady státu nést a upravenou procedurou je státu uhradit, **nebyla trestním řádem ve výše uvedeném znění do 30. 9. 2020 upravena.***“

- 11 V případě usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 25. 4. 2018, č. j. 12 T 77/2016-742, vycházel Okresní soud v Ostravě ze stejného právního posouzení, které ve výše uvedeném nálezu pléna Ústavního soudu ČR bylo odmítnuto, kdy podle znění účinného do 30. 9. 2020 nebyla trestním řádem povinnost odsouzeného nahradit náklady státu vzniklé ustanovením zmocněnce poškozenému upravena.
- 12 Předmětné usnesení Okresního soudu v Ostravě, č. j. 12 T 77/2016-742, bylo vydáno dne 25. 4. 2018 a nabylo právní moci dne 15. 5. 2018, tedy v době účinnosti trestního řádu ve znění do 30. 9. 2020.
- 13 Usnesením Okresního soudu v Ostravě ze dne 25. 4. 2018, č. j. 12 T 77/2016-742, tak byl v důsledku nesprávné aplikace právní úpravy porušen zákon v ust. § 155 odst. 5 tr. řádu, účinného v době do 30. 9. 2020, a to v neprospěch obv. D. P., kterému bylo v důsledku tohoto pochybení nezákonně uložena povinnost nahradit náklady státu vzniklé ustanovením zmocněnci poškozené.
- 14 Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

- 15 S ohledem na výše uvedené si dovoluji Nejvyššímu soudu ČR navrhnout, aby:
 - 1) Podle ust. § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že usnesením Okresního soudu v Ostravě ze dne 25. 4. 2018, č. j. 12 T 77/2016-742, byl porušen zákon v neprospěch obv. D. P., v ust. § 155 odst. 5 písm. b) tr. řádu (účinného v době do 30. 9. 2020);
 - 2) podle ust. § 269 odst. 2 tr. řádu zrušil usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 25. 4. 2018, č. j. 12 T 77/2016-742, v celém rozsahu, jakož i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
 - 3) podle ust. § 270 odst. 1 tr. řádu přikázal Okresnímu soudu v Ostravě, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, případně postupoval podle ust. § 271 odst. 1 tr. řádu.

Na vědomí:

- Nejvyšší státní zastupitelství

- Krajské státní zastupitelství v Ostravě, ke sp. zn. 2 KZZ 13/2023
- V kopii:
 - Mgr. L. B., advokát
 - ID DS - yznexw